

Interesešu konfliktu vadlīnijas

I Vadlīniju mērķis un pamatojums.

1. Šīs vadlīnijas (turpmāk tekstā – Vadlīnijas) izstrādātas balsoties uz Latvijas Olimpiskās komitejas (LOK), Starptautiskās Olimpiskās komitejas un Eiropas Olimpisko komiteju Ētikas kodeksiem, Olimpiskās kustības labas pārvaldības vispārējiem pamatprincipiem, Starptautiskās partnerības pret korupciju sportā (*IPACS – International Partnership Against Corruption in Sport*) 2. darba grupas apkopotajiem labas prakses piemēriem interesešu konfliktu pārvarēšanai sporta organizācijās, IPACS C dimensijas 8. kritērija vadlīnijām, vispārējiem godīgas spēles (*Fair Play*) principiem un citiem pieejamajiem šo jomu regulējošajiem vadlīniju un normatīvajiem dokumentiem.
2. Vadlīnijas nosaka:
 - 2.1. iespējamus interesešu konfliktu veidus
 - 2.2. iesaistīto personu pienākumus interesešu konflikta ietvaros;
 - 2.3. interesešu konfliktu identificēšanas un pārvaldīšanas – novēršanas un risināšanas – kārtību.

II Vispārējie noteikumi

3. Vadlīnijas attiecas uz visām Olimpiskajā kustībā Latvijā iesaistītajām juridiskajām un fiziskajām personām, tai skaitā, bet ne tikai LOK biedriem, visiem LOK locekļiem, LOK un tās biedru amatpersonām, LOK sadarbības partneriem (Iesaistītajām personām).
4. Iesaistītajām personām, pildot savus uzdevumu, ir jārikojas ar pienācīgu rūpību un centību. Tām vienmēr jāievēro visaugstākā godīguma pakāpe, un, pieņemot lēmumus, jārikojas objektīvi, neieinteresēti, neatkarīgi un profesionāli.
5. Iesaistītajām personām jāatturas no jebkādam darbībām, kas saistītas ar krāpšanas vai korupcijas riskiem. To rīcība nedrīkst radīt Olimpiskās kustības reputācijas apdraudējumu.
6. Iesaistītajām personām ir jāizvairās no interesešu konflikta un savā darbībā jāievēro šīs Vadlīnijas, kā arī pēc iespējas jā rūpējas, lai tās ievērotu citas Iesaistītās personas.
7. Katra Iesaistītā persona pati ir atbildīga par interesešu konfliktu identificēšanu tās darbībā.
8. Organizācijas pieņemtajiem lēmumiem ir jābalstās tikai uz organizācijas interesēm, neatkarīgi no jebkādiem konkurējošiem ieguvumiem vai lojalitātes, kas attiecas vai varētu tikt attiecināti uz šo lēmumu pieņemšanām Iesaistītajām personām. Jebkuras lēmējinstīcijas locekļiem savos lēmumos jābūt neatkarīgiem, tādēļ locekļi, kuri saskaras ar faktisku interesešu konfliktu, ir jāizslēdz no lēmumu pieņemšanas procesa.

III Interesešu konflikti

9. Vadlīniju ietvarā izšķirami “šķietami interesešu konflikti”, “potenciāli interesešu konflikti” un “faktiski interesešu konflikti”.
 - 9.1. Šķietams interesešu konflikts konstatējams, ja Iesaistītās personas, kas darbojas vienatnē vai organizācijas ietvaros, viedokli vai lēmumu, balstoties uz publiski pieejamu informāciju, var šķietami uzskatīt par tādu, ko var ietekmēt attiecības, kas iepriekšminētajai personai ir, ir bijušas vai šobrīd prognozējami var tikt nodibinātas ar citu personu vai organizāciju, kuru ietekmētu šīs personas viedoklis vai lēmums.
 - 9.2. Potenciāls interesešu konflikts konstatējams, ja Iesaistītās personas, kas darbojas vienatnē vai organizācijas ietvaros, viedokli vai lēmumu var pamatot uzskatīt par tādu, ko var ietekmēt attiecības, kas iepriekšminētajai personai ir, ir bijušas vai šobrīd prognozējami var tikt nodibinātas ar citu personu vai organizāciju, kuru ietekmētu šīs personas viedoklis vai lēmums.
 - 9.3. Faktisks interesešu konflikts konstatējams, ja Iesaistītā persona, kas darbojas vienatnē vai organizācijas ietvaros, pauž viedokli vai pieņem lēmumu, kamēr šo personu ietekmē attiecības, kas tai ir, ir bijušas vai šobrīd prognozējami var tikt nodibinātas ar citu personu vai organizāciju, kuru ietekmētu šīs personas viedoklis vai lēmums. Faktisks interesešu konflikts var rasties neatkarīgi no tā, vai Iesaistītā persona ir vai nav pienācīgā kārtā deklarējusi savu ieinteresētību.
10. Ņemot vērā sporta organizācijām raksturīgo biedru struktūru, kuras rezultātā atsevišķas personas no biedru vidus tiek ievēlētas vai ieceltas organizācijas vadības institūcijās vai citās organizācijas darbībai nozīmīgās lomās, iespējams arī “pienākumu konflikts” – situācija, kurā Iesaistītajai personai ir pienākums pret citu organizāciju (piemēram, kā vēlētai amatpersonai, darbiniekam, daļu īpašniekam, pilnvarniekam utt.), kas ir pretrunā vai var būt pretrunā ar šīs personas pienākumu rīkoties sākotnējās organizācijas interesēs. Šāda veida konfliktā Iesaistītajai personai nav jābūt personiski vai finansiāli ieinteresētai. Pienākumu konfliktu iespējams dēvēt arī par lojalitātes konfliktu.

IV Interesešu veidi

11. Izvērtējot Vadlīniju III nodaļā aprakstītās situācijas, jāņem vērā kā Iesaistītās personas tiešās, tā arī netiešās intereses – Iesaistītās personas tuvāko ģimenes locekļu, piemēram, bērnu, laulātā vai partnera un apgādājamo, kā arī laulātā vai partnera apgādājamo intereses.
12. Eksistē finansiālās, profesionālās, politiskās, uzņēmējdarbības, tautības, institucionālās un lojalitātes, kā arī citas, šeit neuzskaitītas, taču faktiski konstatējamas intereses, kas ņemamas vērā, izvērtējot interesešu konflikta situāciju.
13. Vadlīniju izpratnē intereses jāņem vērā situācijās, kad Iesaistītā persona spēj ar jebkādiem līdzekļiem, tostarp balsstiesībām, daļu īpašumtiesībām, pamatojoties uz līgumu, vai jebkādi citādi kontrolēt vai būtiski ietekmēt situāciju kādā

komercsabiedrībā, sporta organizācijā vai citā juridiskā personā.

V Risināšana un novēršana

14. Aizliegti ir tikai faktiski interešu konflikti. Katras Iesaistītās personas personīgā atbildība ir izvairīties no faktiska interešu konflikta. Saskaņoties ar šķietamu vai potenciālu interešu konfliktu, Iesaistītajai personai ir jāatturas no lēmuma pieņemšanas vai dalības lēmuma pieņemšanas procesā, jebkādā sagatavojamā jautājuma analizē vai apspriešanā kā ar saviem kolēģiem, tā publiski.
15. Iesaistītajai personai – organizācijas lēmējinstīcijas loceklim jāatturas kā no klātbūtnes sapulcē vai tās daļā, kurā tiek apspriests šai personai faktisku interešu konfliktu izraisošs jautājums, tā no dalības diskusijā un balsošanas par šo jautājumu.
16. Lai novērstu interešu konfliktu, Iesaistītās personas pienācīgā kārtā deklarē savu ieinteresētību noteikta viedokļa paušanā vai lēmuma pieņemšanā. Nepieciešams deklarēt visas Vadlīniju IV nodaļā minētās tiešās un netiešās intereses.
17. Jebkuras šaubas par to, vai kādi fakti vai apstākļi var izraisīt interešu konfliktu, ir jāatrisina par labu šo faktu vai apstākļu pienācīgai deklarēšanai.
18. Organizācijas lēmējinstīcijas sanāksmju darba kārtībā var tikt iekļauts standarta punkts par interešu konfliktiem citu sanāksmes ietvaros izskatāmo jautājumu izlemšanā, nodrošinot iespēju visām lēmumu pieņemšanā Iesaistītajām personām pienācīgā kārtā deklarēt savu ieinteresētību. Ja Iesaistītā persona vēlākā sanāksmes brīdī saprot, ka tai var būt nepieciešams deklarēt savu ieinteresētību, tas jādara nekavējoties un attiecīgi jāiekļauj sanāksmes protokolā.
19. Lēmumu par to, vai šķietamu un/ vai potenciālu interešu konfliktu deklarējusi Iesaistītā persona pielaižama attiecīgā jautājuma izlemšanā sapulces ietvaros, pieņem attiecīgās sapulces vadītājs, bet, ja šāds konflikts konstatēts sapulces vadītājam – citi sapulces balsstiesīgie dalībnieki ar vienkāršu balsu vairākumu, sapulces vadību šī jautājuma ietvaros nododot sapulces vadītāja vietniekam.
20. Interešu konfliktu organizācijas ietvaros atrisina Iesaistītās personas augstākā amatpersona vai vadītājs, pieņemot interešu konfliktu izraisīto lēmumu Iesaistītās personas vietā.
21. Par interešu konfliktu netiek uzskatīta situācija, kurā Iesaistītā persona organizācijas ietvaros piedalās lēmuma pieņemšanā attiecībā uz sevis pārstāvēto organizācijas biedru, pat, ja tiek izņemts attiecīgā biedra ierosināts jautājums, ja vien:
 - 21.1. lēmums neattiecas īpaši uz pārstāvēto biedru;
 - 21.2. lēmums neietekmē pārstāvēto biedru atšķirīgi no visiem citiem organizācijas biedriem;
 - 21.3. Iesaistītā persona ir pārstāvētā biedra darbinieks un lēmums var ietekmēt šo nodarbinātību.
22. Atsevišķos gadījumos Iesaistītajai personai var nebūt iespējams pildīt vairākas lomas vai funkcijas/ ieņemt vairākus amatus vienā vai vairākās organizācijās tā, ka tas nerada neatrisināmu interešu konfliktu. Šādos apstākļos Iesaistītajai personai konflikts jāatrisina, atkāpjoties no vienas vai vairākām lomām, pēc nepieciešamības iepriekš lūdzot LOK Ētikas komisijas izvērtējumu un ieteikumus tālākai rīcībai.
23. LOK Ētikas komisija pēc Iesaistīto personu lūguma, savas iniciatīvas vai citos attiecināmos gadījumos sniedz nepieciešamās konsultācijas šķietama un/ vai potenciāla interešu konflikta situācijā.

VI Nedeklarēti vai faktiski interešu konflikti

24. Gadījumā, ja Iesaistītā persona pienācīgā kārtā nedeklarē Vadlīniju IV nodaļā minētās intereses un/vai atrodas faktiskā interešu konfliktā, jautājums LOK Ētikas komisijas darbības nolikumā noteiktajā kārtībā nododams izskatīšanai LOK Ētikas komisijā lēmuma pieņemšanai un ierosinājuma sniegšanai LOK Valdei, LOK Izpildkomitejai vai LOK Ģenerālajai asamblejai.
25. Šīs Vadlīnijas stājas spēkā ar to pieņemšanas brīdi.
